CONSELL GENERAL
PRINCIPAT D'ANDORRA

Grup Parlamentari
Socialdemòcrata

Memòria justificativa de la Proposició de llei de modificació de la Llei 33/2021, del 2 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i govern obert

I. Antecedents i justificació de la Proposició de llei

La Proposició de llei té per finalitat reforçar la transparència de l'activitat pública, facilitar el control ciutadà de les decisions i dels recursos públics i dotar les obligacions legals de mecanismes de responsabilitat i d'avaluació. La reforma actua sobre la publicitat activa, les declaracions de patrimoni i d'interessos, la participació ciutadana, l'activitat dels grups d'interès i les garanties de compliment de la Llei 33/2021, del 2 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i govern obert.

El principi de transparència de l'Administració pública, recollit a l'article 72.3 de la Constitució, exigeix que la ciutadania pugui conèixer l'actuació administrativa i disposar d'informació comprensible per valorar-la. La publicació de dades, l'accés als documents i el retiment de comptes són instruments necessaris per fer efectiu aquest principi i per afavorir una relació de confiança entre les institucions i la població.

La Llei 33/2021 proporciona el marc general sobre el qual s'articula aquesta reforma. La iniciativa en preserva l'estructura bàsica i amplia els instruments que han de permetre passar de l'existència d'obligacions d'informació al seu compliment efectiu. No es tracta només de publicar més informació, sinó de garantir que sigui veraç, actualitzada, localitzable, comprensible i susceptible de reutilització.

La informació sobre l'organització pública, la contractació, les subvencions, el patrimoni i la planificació permet comprendre com es decideix i com s'utilitzen els recursos de la comunitat. Per això, la proposta concreta el contingut mínim de la publicitat activa i reforça la gestió documental i l'avaluació interna, amb l'objectiu de reduir la dependència de sol·licituds individuals per obtenir informació d'interès general.

La prevenció dels conflictes d'interès requereix, igualment, conèixer les activitats, les participacions i els vincles dels responsables públics que poden incidir en l'exercici de les seves funcions. L'ampliació de les declaracions de patrimoni i la incorporació de declaracions periòdiques d'interessos responen a aquesta necessitat, amb garanties de protecció de la privacitat i de la seguretat dels titulars.

La participació ciutadana necessita informació prèvia suficient, canals accessibles i una resposta motivada sobre els resultats del procés. Al mateix temps, la intervenció de grups d'interès en la presa de decisions ha de poder desenvolupar-se de manera legítima i transparent, permetent identificar els interessos defensats i prevenir situacions de conflicte d'interès.

PÀGINA: 1 de 6 DATA I HORA DE LA GENERACIÓ DE LA CÒPIA: 22/10/2026 10:15
Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=89fd926e-e7c9-4044-a07e-361ec49490eb emprant el codi segur de verificació.

Finalment, la proposta incorpora un règim sancionador i una avaluació externa de l'aplicació de la llei. Aquestes mesures pretenen evitar que els deures de transparència quedin limitats a compromisos formals i permetre detectar incompliments, corregir-los i valorar periòdicament l'eficàcia de la regulació. La definició de les obligacions, de les infraccions i de les conseqüències del seu incompliment requereix una intervenció de rang legal.

II. Consideracions i contingut de la Proposició de llei

La Proposició de llei modifica i completa la Llei 33/2021 mitjançant diversos blocs materials. Actualitza l'objecte i la finalitat de la norma, introdueix definicions de transparència, informació pública i subjectes obligats i precisa l'àmbit d'aplicació institucional. El text manté la referència a les activitats subjectes a dret administratiu de les institucions enumerades i al règim propi dels tribunals de justícia.

En matèria de transparència, la reforma exigeix difondre informació objectiva i veraç, indicar la data de la darrera actualització, ordenar els continguts i disposar d'un sistema de gestió documental que comprengui tot el cicle dels documents. També preveu formats que facilitin la interoperabilitat i la reutilització i procediments d'avaluació interna basats en indicadors objectius.

El nou article sobre publicitat activa concreta la informació institucional i organitzativa, de planificació i avaluació, econòmica i patrimonial i de contractació, convenis i subvencions que s'ha de publicar. Inclou, entre altres elements, les estructures administratives, les plantilles i retribucions, els processos de selecció, els perfils dels responsables públics, les agendes, els plans i pressupostos, els informes d'auditoria i fiscalització, el patrimoni públic i el cost de la comunicació institucional.

En contractació pública, s'amplia la informació relativa a les licitacions, les adjudicacions, els criteris i puntuacions, els informes tècnics, les modificacions, les pròrrogues i les resolucions contractuals. En subvencions, avals i ajuts, la proposta preveu informació sobre les concessions i dades estadístiques de les denegacions. La publicació s'ha d'efectuar de manera accessible, clara, estructurada i segura, amb aplicació dels límits legals i dissociació de les dades protegides.

La reforma dels límits del dret d'accés reforça l'exigència de justificació i proporcionalitat, la consideració de les circumstàncies concretes i la temporalitat dels límits quan correspongui. També manté l'accés parcial quan sigui possible separar la informació protegida i explicita la protecció dels menors d'edat i de les víctimes de violència de gènere. En matèria d'informació reservada d'Estat, regula l'aixecament de la classificació i preveu una pròrroga màxima de cinc anys en els termes de la remissió a l'article 21.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=89fd926e-e7c9-4044-a07e-361ec49490eb emprant el codi segur de verificació.

Pel que fa a les garanties institucionals d'accés, la proposta atribueix caràcter decisori i informes vinculants a la Comissió Nacional d'Accés i Avaluació de la Documentació en l'àmbit de l'Administració general i dels òrgans i entitats que en depenen o estan sota la seva direcció. També revisa la composició de la Comissió, amb representació institucional i perfils especialitzats en gestió documental, protecció de dades, sistemes d'informació, història i economia.

En relació amb la integritat pública, s'estén la declaració jurada de patrimoni al moment situat dos anys després de deixar el càrrec i s'introdueix una declaració d'interessos en accedir-hi i a l'inici de cada any. Aquesta declaració comprèn les activitats professionals, les participacions accionarials, les funcions en òrgans de diverses entitats i les activitats d'assessorament o representació d'interessos. La proposta preveu la publicitat del Registre de declaracions d'activitats i d'una declaració de situació patrimonial dels alts càrrecs que preservi les dades de localització i les necessàries per protegir-ne la privacitat i la seguretat.

En matèria de govern obert, es reforcen els principis de diàleg, inclusió, accessibilitat universal, neutralitat institucional i avaluació. Es preveu un model híbrid de participació, digital i presencial, i es manté el desenvolupament reglamentari dels instruments de participació. L'Administració ha de respondre motivadament les propostes i opinions, facilitar informació prèvia entenedora, valorar els resultats i explicar les decisions adoptades.

La regulació dels grups d'interès defineix l'activitat d'influència directa i indirecta i inclou contactes, actes, documents, campanyes, intermediaris i determinades formes de finançament orientades a incidir en decisions públiques. Es preveu la creació reglamentària d'un registre públic per a la participació i col·laboració de la ciutadania i dels grups d'interès. El text diferencia aquesta activitat de determinats procediments de participació regulats, de la defensa professional de drets, de la mediació i dels actes estrictament protocol·laris, sense excloure les altres obligacions de transparència i integritat que siguin aplicables.

El règim sancionador tipifica infraccions lleus, greus i molt greus en transparència, accés a la informació i govern obert. Diferencia les conseqüències aplicables als alts càrrecs, al personal de les administracions i a altres persones físiques o jurídiques. També regula la prescripció, els criteris de gradació i les competències d'instrucció i resolució, amb remissió als principis i les regles generals del procediment sancionador.

El bloc d'avaluació atribueix al Raonador del Ciutadà l'establiment d'indicadors objectius i l'elaboració d'un informe anual al Consell General, així com la possibilitat d'emetre informes específics amb audiència de les entitats afectades. La proposta preveu recursos per exercir aquestes funcions, suport econòmic, tecnològic i jurídic als comuns, assessorament a les altres entitats obligades, un pla estratègic amb calendari i pressupost i un programa específic de formació.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=89fd926e-e7c9-4044-a07e-361ec49490eb emprant el codi segur de verificació.

III. Adequació jurídica i proporcionalitat

La reforma s'orienta a fer efectiu el principi constitucional de transparència i a reforçar el control de l'activitat administrativa. Les mesures de publicitat i d'accés han de conciliar-se amb els drets a la intimitat i a la protecció de dades personals, la seguretat, els interessos legítims protegits i les especialitats de cada institució.

La necessitat de la intervenció deriva de la connexió entre les obligacions d'informació, la prevenció dels conflictes d'interès i les garanties de compliment. La proposta combina deures de publicació, gestió documental, participació, supervisió i responsabilitat. El desenvolupament reglamentari ha de concretar-ne l'execució sense substituir la determinació legal dels elements essencials.

La proporcionalitat de la publicitat exigeix limitar les dades difoses a les necessàries per al control públic i aplicar la dissociació quan correspongui. Aquesta exigència és especialment rellevant en la informació tributària, patrimonial i d'interessos. La previsió de publicitat de declaracions de l'IRPF s'ha d'articular coherentment amb les salvaguardes que el mateix text estableix per a les dades protegides.

La regulació de l'activitat d'influència ha de preservar els drets de reunió, associació, expressió i petició i evitar càrregues injustificades sobre la participació ordinària de la ciutadania. Les exclusions previstes i la distinció entre participació regulada i activitat d'influència contribueixen a delimitar l'àmbit de les obligacions.

El règim sancionador s'ha d'aplicar amb respecte als principis de legalitat, tipicitat, culpabilitat, proporcionalitat i garanties procedimentals. Les mesures que afectin l'exercici de càrrecs públics s'han d'interpretar d'acord amb el règim constitucional i legal de cada càrrec. La coherència de les remissions, la delimitació de les conductes sancionables i la coordinació de les competències són necessàries per garantir la seguretat jurídica.

IV. Valoració econòmica

La Proposició de llei té un impacte econòmic i organitzatiu derivat de l'ampliació de les obligacions de publicació, de la gestió i actualització de la informació, de les declaracions i registres, de la formació i de l'avaluació externa. El text no fixa imports concrets que permetin calcular de manera fiable el cost global de les mesures.

La proposta encomana al Consell General dotar el Raonador del Ciutadà dels recursos econòmics suficients per avaluar l'aplicació de la llei i consignar-los anualment en els seus pressupostos. També obliga el Govern a establir un programa de suport als comuns que inclogui suport econòmic i financer amb consignació pressupostària anual, a més

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=89fd926e-e7c9-4044-a07e-361ec49490eb emprant el codi segur de verificació.

d'assessorament tecnològic i jurídic. Aquestes previsions comporten necessitats pressupostàries que no poden considerar-se inexistents ni exclusivament potestatives.

El pla estratègic ha d'especificar el calendari i el pressupost de cada objectiu. L'elaboració de protocols, el programa de formació i l'assessorament a les institucions i entitats obligades també poden requerir recursos humans, tècnics i econòmics. El cost dependrà de la capacitat disponible, de les adaptacions digitals necessàries i del volum d'informació i de procediments que s'hagin de gestionar.

La utilització de les plataformes, els sistemes documentals i les estructures institucionals existents pot reduir els costos d'implantació i evitar duplicacions. Tanmateix, caldrà valorar si aquestes estructures disposen de mitjans suficients per assumir les noves tasques. La quantificació haurà de diferenciar els costos inicials d'adaptació dels costos recurrents de manteniment, suport, formació i avaluació.

La major disponibilitat d'informació estructurada pot facilitar les consultes i reduir sol·licituds reiterades, mentre que la transparència en contractació i subvencions pot afavorir el control de la despesa i la concurrència. Aquests beneficis potencials no es quantifiquen com a estalvis garantits ni permeten compensar anticipadament els costos de la reforma.

En conseqüència, la iniciativa requereix una previsió pressupostària coherent amb les obligacions que estableix. Sense dades sobre els mitjans disponibles i el desenvolupament tècnic escollit, aquesta memòria identifica els principals factors de cost, però no conclou que l'impacte sigui nul o necessàriament limitat. La concreció de les dotacions haurà de fer-se en els pressupostos corresponents i en la planificació de l'aplicació de la norma.

V. Valoració en relació amb la perspectiva de gènere

La transparència i la participació s'han de garantir en condicions d'igualtat. L'accés a la informació i als canals de relació amb les institucions pot estar condicionat per les responsabilitats de cura, la disponibilitat de temps, la situació econòmica, l'edat, la discapacitat i les competències digitals. Aquestes circumstàncies poden produir efectes diferenciats sobre dones i homes i s'han de tenir en compte en el desplegament de la reforma.

El model híbrid de participació, digital i presencial, l'accessibilitat universal i la informació comprensible poden facilitar la intervenció de persones que troben dificultats per participar en els canals habituals. Perquè aquest efecte sigui real, caldrà adaptar els formats, els horaris i els mecanismes de resposta i evitar que la digitalització esdevingui una barrera d'accés.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=89fd926e-e7c9-4044-a07e-361ec49490eb emprant el codi segur de verificació.

La proposta explicita la protecció de les víctimes de violència de gènere i dels menors d'edat entre els interessos que poden justificar limitacions d'accés. La publicació de dades i les respostes a sol·licituds han d'evitar que la identificació, la localització o la combinació d'informacions comprometi la seguretat d'aquestes persones.

La publicitat de les estructures, les retribucions, els processos selectius i els ajuts pot facilitar l'anàlisi de possibles desigualtats. Sempre que sigui pertinent i compatible amb la protecció de dades, els indicadors d'avaluació i la informació estadística poden incorporar dades desagregades per sexe que permetin observar diferències en l'accés, la participació i els resultats.

La iniciativa no estableix diferències de tracte per raó de sexe. El seu impacte potencial en matèria d'igualtat és favorable, especialment per les garanties d'inclusió i de protecció de persones vulnerables, però dependrà de l'aplicació efectiva dels instruments previstos. La formació i l'avaluació han de permetre identificar barreres i introduir les correccions necessàries.

Per tot el que s'ha exposat, la Proposició de llei es justifica per la necessitat de reforçar la transparència efectiva, la prevenció dels conflictes d'interès, la participació ciutadana i el retiment de comptes. La seva aplicació requereix garanties de proporcionalitat i protecció de dades, coherència jurídica i recursos pressupostaris adequats. S'emet aquesta memòria perquè acompanyi la Proposició de llei en la seva tramitació davant del Consell General.

Andorra la Vella, 19 d'octubre del 2026

Susanna Vela Palomares
Presidenta i Consellera general
Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=89fd926e-e7c9-4044-a07e-361ec49490eb emprant el codi segur de verificació.